

do pridelali. Vendar se pa letos ni izognil, ki so mu pri lanskim birnjam nazadovale. A petelinčke še do danes ni izrekel nobene, ki so jih pri lanskim birnjam župnikovi noč svojeglavno lovili in stisicali v poseben žanar, meneč, da če kmet pšenico da, naj še petelinčke sam ne je. Saj se v farovžu poleg pšenice tudi petelinčki dajo pohrustati. Ko pa je božji previdnost prišla sila, da je bilo treba župnika pri hiši, moralo se ga je daleč pri bližnji župniji naprositi, ker so domačega njegovi nepotrebnosti opravi. Bog ve kam zapeljali. Več faranov.

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 40

Novice.

Kmetijski poduk v nemški armadi se prav dobro nadaljuje. V splošnem se je tega poduka pri tisoč podčastnikov in vojakov udeležilo. Podučevali so večinoma kmetijski učitelji, živinoravniki in praktični gospodarji. Vsa poročila pravi, da so uspehi tega poduka lepi. Kakor smo, se pričanja te kmetijske tečaje tudi v naši avstrijski armadi vpeljavati in tudi tukaj s lepimi uspehi.

164 gnezdov pod eno streho. Posestnik Zahn v mestu Saatz ima tudi 26 metrov dolgo gorsko poslopje. Pod streho tega poslopja nastanilo so si lastavice 164 gnezdov.

Vulkan. Na Sicilskem pričela je zopet vulkanska gora Stromboli ogenj bluvati. Vas San Gennazio je popolnoma s pepelom in kamenji pokrita. Na nekaterih krajih bil je pepel do 2 metra visoko nanešen. Iz sedem gorskih špranj prihaja žveplena para. Prebivalci so se pravosilno rešili.

Kmetjska usoda. V Hofkirchenu se je ustrelil kmet Kogl. Imel je veliko posestvo, ki ga je delaval s svojo ženo, dvema hčerko in trem hlapci. Zdaj pa sta mu hlapca službo povedala, drugih pa vsled hudega pomanjkanja ni bilo dobiti. Ker je Kogl izprevidel, da se ne bode mogel, svoje veliko posestvo v roke držati, prišel je skrbeti. Skrbi so mu končno zmešale, tako da si je nesrečnež življenje vzela.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Zopet lepa napredna zmaga. Haložanom čast! Najmočnejših občinah v Haložah pričanja protin napredna misel in vsa agitacija nasproti, vsa zloraba cerkev in prižnica, vsa volilna agitacija ne pomaga nič. Niti „misijoni“ niti „misijonari“, nič ne pomaga. Ena trdnjava drugo pade v napredne roke. Zadnjič smo

poročali o krasni napredni zmagi v Leskovcu, pri kateri so naši kandidati v vseh treh razredih prodrli. Niti protinaravni kompromis med političnim župnikom ter „liberalnim“ nadučiteljem ni pravkom pomagal. In čeprav sta poštejnjak Makar in fajmošter Skamljak skupaj roka v roki korakala, — vrlj Leskovčani se niso nikogar vstrašili. Dokazali so s tem javno, da niso klečepalci in sužnji, marveč prosti kmetje ter davkoplačevalci, ki si hočejo svoje gospodarstvo sami voditi. . . . Danes imamo še o eni enakovredni in enakopomembni zmagi poročati. Te dni so se vršile namreč v Zavrču v Haložah občinske volitve, pri katerih so naši somišljeniki zopet v vseh treh razredih zmagali. Nasprotniki so hudo potrti in si ne vedo več pomagati. Ljudstvo jim ravno obrača hrbet, ker jih je izpoznalo. Haložanski kmetje vedo prav dobro, da je tisti njih najhujši sovražnik, kateri jih hoče nahujskati v brezplodno sovraštvo proti Nemcem. Haložani vedó, da jih veže stotero gospodarsko važnih vezi na nemške sosede; da morajo tedaj v lastnem interesu združeno z Nemci, nikdar pa ne proti Nemcem nastopati. To vedo Haložani in tega se tudi držijo. Sicer pa so te zmage v haložanskih občinah tudi pomembno znamenje, da se je slovensko ljudstvo samo naveličalo prvaške politike. Ljudje čutijo n. p. velikanske škode, ki jih prinaša zločinska obstrukcija v štajerskem deželnem zboru. In s tem volitvam izražajo tako rekoč svojo nezadovoljnost z obstrukcijo, kažejo, da nečajo ničesar opraviti imeti s klerikalnimi škodljivci dežele ter prebivalstva. Ali bodo klerikalni zapeljivci ta znamenja razumeli? . . . Vrlim haložanskim volilem pa čestitamo za lepe uspehe!

O Slomškovih slavnostih smo objavili zadnjič članek klerikalni listi so seveda zavili, kakor mačka, kadar ji stopiš na rep. In na znani jezuitovski način so pričeli zavijati. Pravijo, da je „Štajerc“ napadal rankega škofa Slomškega. Oj ti grdi hinavci! Nam niti v sanjah ne pride na pamet, da bi napadali pokojnika, ki je bil vsekakor vzori mož in duhovnik. Mi smo le v svojih vrsticah rekli, da pokojni škof ni zaslužil, da delajo klerikalci svoje hujskajoče komedije na njegovo ime. Rekli smo, da Slomšek ni imel ničesar s politično gonjo klerikalizma opraviti, da je učil krščansko ljubezen. In rekli smo, da klerikalci nimajo nobene pravice, da štejajo Slomškega med svoje somišljenike, da so te politične hujskarije naravnost zasramovanje spomina tega pomembnega moža. Laž je torej, da smo napadali škofa Slomškega; res je le, da smo malo pobrili tisto politično druhal, ki z najstrupenejšim sovraštvom skače po grobu vbojega pokojnika. . . . Sicer pa naj se klerikalci le potolažijo. Tako, kakor smo mi povedali, misli tisočero ljudi. Celo tiste redke osebe, ki so si v klerikalni stranki obvarovale poštenje, soglašajo z nam in tudi med duhovniki samimi je še nekaj mož, ki nam dajejo prav in ki se z nami vred zgražajo nad klerikalnim divjanjem.

Tudi pobožne starejše ženske se danes že čudijo, da je postala političnim duhovnikom sv. vera le predmet za komedije, za „teatre“. To je že profanacija vere, kar delajo klerikalci. Vsaka zarukana lena mladenka, ki ima že bogve kaj vse na svoji vesti, se šopiri danes v vlogi „Matere Božje“ ali „svetnice“. Ali bodo gostilniške profanacije morda koristili veri? Ali se bode vera v ljudskih srcih poglobila, ako ta ali ona Micka ali Urška po dilah skače in svetnice zasramuje? Gospodje klerikalci, ljudstvo bode na ta način pričelo polagoma misliti, da je za klerikalce vsa verale „komedija“ in le „teater“. In vi, politični duhovniki, bodete krivi tega resničnega pešanja prave vere.

Poslanec Marckhl, ta neumorno delavni ljudski zastopnik, stavlja je že svoj čas celo vrsto predlogov glede podpore po umjih prizadetim prebivalcem na Spodnje-Stajerskem. Ker vlada še vedno ni ničesar storila, šel je poslanec Marckhl zopet k ministru za notranje zadeve in je nujno podporo zahteval. Upati je, da bode imel ta njegov korak uspeh.

Vojaški nakupi krme in slame. Piše se nam: 1. C. in kr. vojaško preskrbovalno skladišče v Mariboru, Eisenstrasse št. 16, namerava preskrbiti potom nakupa pod roko od konca februarja 1912 ob trdnih dnevih (sredo in soboto) od 7. ure zjutraj do 11. ure dopoldne brez izjeme samo pri posestnikih in njihovih zadrukah lastnega preskrbovalnega okraja (to je okraj glavarstva Maribor, Lipnica, Radgona, Ljutomer, Ptuj, Konjice, Slov. Gradec, Celje in Brežice) 1450 q rži, 3730 q ovs, 1100 q sena, 1630 q slama za steljo in 300 q slame za postelje. Od tega se bode nakupilo 820 q rži 1500 q ovs in 400 q slame za steljo leta 1912, ostanek pa leta 1913. 2. Ti pridelki morajo biti skladišču primerne kakovosti, katero približno odgovarja srednji kakovosti dobrega in zdravega blaga. 3. V slučaju, da bi preskrbovalno skladišče zahtevalo proizvodnjska spričevala, morajo ista, in sicer od občine potrjena, ponudbeniki prinesiti seboj. 4. Ponudba se lahko izvrši ustmeno ali pismeno. Posamezni posestniki zamorejo ponuditi do 100 q, kmetijske zadruge pa do 300 q. Pismene (z 1 krono kolekovane) ponudbe s krajšim kakor tridnevnim rokom se ne bodo vpoštevale. Ponudbe se morajo glasiti navadno z dostavo v preskrbovalno skladišče, pri primernem znižanju cen tudi „prosto železnične postaje“, „od lastnega skladišča“ (če se isto nahaja v Mariboru). — Ako bi rž ali oves bil prepeljan z vozom k preskrbovalnem skladišču, ali ne bil izrečno skladiščne kakovosti ponuden, se morajo predložiti vzorci, ki obsegajo najmanj 1/2 kg ponudenega blaga. — 5. Plačilo se izvrši na podlagi prostega dogovora takoj po dostavi blaga. — 6. Osnovne cene se bodo vravnale vsak teden in vsakokratna veljavna krajevna cena bode na vratih preskrbovalnega skladišča nabita. Natančnejša ustmena pojasnila se dajo vsakemu interesentu ob delavnikih med uradnimi urami, odgovarja se tudi na pismena vprašanja. Naslov: K. und k. Militär-verpflegsmagazin in Marburg.

V Konjicah so bili za župana g. Ferdinand Klemen, za podžupana g. Robert Lederer, za občinske svetovalce pa gg. dr. Adolf Kadiunig, Jos. Pučnik in H. Zottl, izvoljeni.

Svarilo. Bivši konduktor Franc Weiser iz Dunaja izvršil je v Mariboru razne sleparije in je potem pobegnil. Gotovo bode poskusil tudi kje drugod slepariti.

Smrti padec. V gradu Hofrain pri Žalcu uslužbeni hlapec Anton Kramer padel je čez stopnice šupe. Obležal je z razbitimi udi in umrl čez dve uri.

Nov rudnik. Rudolf grof Coreth pustil je v dolini okoli Sevnice po premogu kopati. Našli su tudi res premog in se bode tam nov rudokop uredil.

V Muri skočila je v Radgoni trgovčeva soproga Mariana Mühr. Nesrečnici se je zmešalo. Mrliča so že dobili.

Samomor. Piše se nam: Ustrelil se je v Mali Žimici pri sv. Barbari niže Maribora prevzihtkar in dolgolet; ni lovec I. Pavalec; baje se mu je zmešalo.

Požig. V Wintersbachu pri sv. Lenartu je pričelo goreti v gospodarskem poslopju posestnika Johana Edelta. Ogenj je poslopje popolnoma

Balkanski vladarji.

Z ozirom na napete politične razmere na Balkanu, ki zamorejo vsak kmet do vojske dovesti, prinašamo danes slike vladarjev balkanskih držav, ki so pri celem evropskem sporu udeležene. Naši slikarji vidimo v vrhu turškega sultana Mehmeda V. Okoli njega so podobe vladarjev balkanskih držav, ki so v turški napasti, sicer na levi strani kralja Srbije, spodaj pa grškega kralja Jurja; na desni strani zopet bulgarskega kralja Ferdinanda in spodaj kralja Grčije. V spodnjem vrhu vseh držav je brskone bulgarski kralj prevzel. Pričujoča in nade, ki se bodo ti mali kraljički balkanski, se seveda ne bodo izpolnili, tudi če bi se do nesrečne vojske.

vpepelil. Oče posestnikove žene Johan Pavalec se je v Edeltonovem sadonosniku ustrelil. Govori se, da je brzokone on zažgal.

Življenje vzel si je v Celju brezposelni urar Gedin. Skočil je v Savinjo in izginil v valovih. Gedin je bil skoraj slep in vsled tega v veliki revščini.

Blazna stava. Hlapec Janez Šebeda v Mariboru je bil zaradi pijanosti iz službe odpuščen. Zvečer je popival z raznimi tovariši v mariborski okolici. Naposled je šel staviti, da izpije še 1½ litra žganja. Storil je to; a komaj je napravil zadnji požirek, zgrudil se je mrtve na tla.

V pijanosti prišel je pri Št. lju kočar Johan Hauptmann iz Dobrenka pod železniški vlak. Odrezalo mu je obe nogi in je bil nesrečnež takoj mrtve.

Kratka prostost. V Mariboru je ušel iz ječe zaradi goljufije na 18 mesecev obsojeni pleskar Jožef Teršovec. Izvršil je takoj zopet nekaj tatvin. A roka pravice ga je čez par dni zopet dosegla in nazaj v neprijetno kletko spravila.

Pogoreli mlin. V Mariboru je vpepelil ogenj mlin in skladišče trgovca H. Marx. Razven drugih strojev pogorelo je tudi 10 vagonov žitja in moke. Požarniki so bili takoj na lici mesta in so v težkem delu preprečili, da se ni ogenj še na sosedna poslopja razširil. V veliki nevarnosti je bila zlasti stanovalna hiša, ki je komaj 15 korakov od mlina oddaljena. Škode je za okroglo 50.000 kron. Neznano je, kako je ogenj nastal.

Pozor na pse! Na Kolarjevem posestvu v okolici Kozjega je domači pes ugriznil kočarja Jurja Penic v nogo. Penic se je sam obvezal in je menda rano zanemaril. Rana se je pričela gnajiti in nakrat je kazal Penic znake steklosti. Umril je z grozovitimi bolečinami.

Iz Koroškega.

Hudomušni modrijan. Kako srečni, naravnost nebovpijoče srečni so vendar slovenski Korošci, ker imajo v deželnem zboru tako imenitnega zagovornika in zastopnika v osebi dičnega Grafenauerja! Mož je pravzaprav še neodkriti talent in opozarjamo merodajne činitelje na to klerikalno luč. . . . Zadnjič so v koroškem deželnem zboru razpravljali o mizeriji deželnih financ. Kakor vse kronovine je tudi Koroška zadolžena in si vsled revščine ne more pomagati. Osrednja vlada obljubljuje že leta sem, da bode „dežele sanirala“; a doslej je ostalo le pri obljubah. Vlada je od dežel vedno več zahtevala, dala pa jim ni nič. Tako je na Koroškem in tako je tudi drugod. Samoumevno je vsled tega, da si dežele same brez državne pomoči ne morejo pomagati in da je torej glavno delo na

Dunaju izvršiti. To je mnenje navadnih ljudi in tudi navadnih poslancev. V koroškem deželnem zboru se je tudi to mnenje naglašalo. Vse je reklo, da mora država pomagati. Kar nakrat pa ostane naš dični bajuvarski Slovenec orglar Grafenauer. Povedal je z mogočnim glasom, da on že ve dva sredstva, s katerimi bi se dalo deželi pomagati. In vse je poslušalo, vse je pričakovalo rešitev koroške dežele, ki je tako rekoč visela na jeziku devetkrat modrega Grafenauerja, — a veliki modrijan ni črnil niti besedice več. Rekel je le, da ve za sredstva, pa da jih — noče povedati. In vsedel se je in molčal, obupani drugi poslanci pa so zopet tuhtali naprej. . . . Oj Grafenauer, zakaj nisi ust odprl? Oj zakaj nisi Koroško rešil? Oj zakaj nisi povedal tvoj recept? Oj, oj, oj. . . .

V Železni Kapliji bili so za župana g. Jos. Niederdorfer, za občinske svetovalce pa gg. L. Reinwald ter Martin Nagele izvoljeni.

Premiiranje bikov v Feldkirchenu, Patergassenu, Gailitzu, Nötschu na Dravi in Rožku se je moralo odpovedati, ker je zopet v posameznih okrajih nastopila goveja kuga na gobcih in parkljih. Morda se bode premiiranje še vendar v pozni jeseni vršilo, kar bomo sicer poročali.

Mlad samomorilec. V Celovcu si je v samomorilnem namenu realce Franc Sellan pognal iz revolverja kroglo v desna prsa. Fant se je smrtnonevarno ranil.

Požar. V Zwickenbergu je pričelo goret v vili g. W. Unterkreuter. Ogenj je celo vilo in sosedna gospodarska poslopja vpepelil. Škode je za 30.000 kron. V občini nimajo požarne bramb; zato se ni moglo mnogo rešiti.

Rop. Pri Maria-Saalu je bila na cesti posestnikova hčerka Ludmila Ressenmann napadena in oropana. Orožniki so aretirali brezposelnega Julija Pičer, kjer ga dolžijo tega ropa. Oddali so ga deželni sodniji.

V vodi mrtvega našli so v Seebachu pri Beljaku nekega 60 letnega hlapca. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča, zločin ali samomor.

Zopet rop. Pri Prevaljah napadel je neznanec krojaškega pomočnika Franca Berber iz Lješ in mu oropal njegov denar v znesku 2 kron. Roparja še niso dobili.

Požar. V Policah je nastal v gospodarskem poslopiju posestnice Strasser ogenj, ki je uničil poslopje z vso krmo, nadalje hišo s pohištvo in je bil nevaren tudi za sosedna poslopja. Komaj da so otroke in živino iz plamen rešili. Škode je za 4000 kron.

Samomor. V Zwischenwässern skočila je neka 18 letna deklica v Krko in je utonila. Vzrok ni znan. Tudi mrliča še niso dobili.

Smrtna nesreča. Pri delu v Paternionu

padel je velik kamen na delavca Georga Auerja nesrečno, da mu je razparal trebuh in zlomil obe nogi. Auer je bil takoj mrtve.

Most odtrgala je voda v Uggowitzu. Padel je grozovito divjal.

Požig? Te dni pogorel je mlin posestnika Tomaža Stollwitzer v občini Laboisen. Sploh se sodi, da je nekdo nalašč zažgal.

Požar. V Oberdrauburgu je pričela kovača Walchensteiner goret. Ogenj se je razširil in je vpepelil tudi hišo, nadalje hišo gospodarsko poslopje posestnice Lanner in mo in kmetijskim orodjem. Škoda znaša pri Walchensteinerju 3000, pri Lannerju pa 2000 kron.

Požar. Na neznani način nastal je pri posestniku Joh. Peter v Rabenstein-Greuthu ogenj, ki je gospodarsko poslopje z vso krmo in žitjem nadalje prešlo, guto za drva itd. vpepelil. Pomočjo sosedov se je vsaj hišo rešilo. Škoda je baje za 20.000 kron, zavarovan pa je posestnik le za 9000 K pri nekem ljubljanskem zavodu.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecker pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co. Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod.

Koledar naprednega čebelarja za mesec oktober.

(Piše: Alojzij Križanič, Vel. Nedelja.)

Hladni večeri v mesecu oktobru nas spominjajo na bližnja za naše ljubljene dolgotrajen zimski pitek. Kdor je torej svojim panjem mogoče preveč odme medu, ali da je bila v kraju čebelarja slaba ajdina paša, ba si niso moge zadosti živca nabrati, ali pa da je nastopilo ob času glavne jesenske paše deževno vreme — takrat je dolžen čebelar svoje panje pitati oziroma jim dodati potreben med; če pa tega nima pa raztopi sladkor. Najraje je, dodajati čebelar med v satov. Ali pa v satovje raztopljen med naliti, potem papirček dati; satnik se obrne in se spet enako naredi. Lahko se tudi med na debelo na satnik namaže. Nekateri dajejo kolikor mogoče mnogo medu naenkrat, kar je takozvane pitalne posode. Omeniti pa moram, da se to vrši takoj v začetku tega meseca, ker pozneje nastane lahko zima in čebele se ne bi moge za zimo pripraviti, oz. med znositi na njim poljuben prostor. Tudi s sladkorjem se naj takoj prične pokladati; tu se pa mora tri dni sladkorja v enem delu vode skuhati.

Poglejmo še takozvane »pilke« ali žrela, da nam ne pridejo miši in druge enake stvari v panj; solina je z opeko, ali pa z pločevinastimi »rigli« ali »tvornicami«. Za stran solina in pitčev, da ne morejo kipe kati na panjevih bradah, se položi košček deščice čez žrela, s to napravijo tudi solnce ne more čebel vnu pribiti, kar je v zimi za nje smrtnonevarno, ko morejo v grozd zvite biti.

Ko nastopi zima, zatlačimo panje z mahom, ob jami, tudi s slamo, da se drug od drugega ob steni ne grejejo, ker potem nepravilno v spomladi se razvija z lega. Vso to delo napravimo kolikor mogoče tiho in mirno, da ne vznemirimo čebel.

Ves bližnji ropot se naj omeji in odstrani; naš mačke naj ne pridejo blizu, ker povzročijo ropot; postavijo se najraje pasti, da se po nepotrebnem ne ma čebel v zimskem gnezdu.

Pripomniti mi je še, da se v zimskem klopiču grozdu le posamezne čebele tekem treh tednov, pridejo na površje grozda in se potem enako zopet pomakne nazaj v sredino živeža, medu, kjer se vsaka zase le nekoliko naje meda, torej ga silno malo zavzijejo, ker se ne pitajo med seboj, kakor to v letu storijo. Stare čebele so mnogo dalje na zunanji strani grozda vidljive, kakor mlade čebele, ki se raje v sredini vadijajo.

Paziti pa nam je na vsak način, da imajo naši panji dovolj prostega zraka, da torej niso zaduhli ali mokrotni, ker to vse škoduje; pa tudi presuhi niso priporočljivi, ker taki so navadno preveč na vetru in če zelo močan mrzel veter dolgo časa vleče, propiše vse satnikove stene, tako da se niti najmočnejši panj ne more obdržati, ampak kratkoma zmizne.

Ko čebelar vse za zimo lepo uredi, vzame naj satnik ali pero, ter naj prične računati, koliko da je imel dobička od rojev, matic, voska, meda, za koliko panjev si je pomnožil čebelno družino, mogoče kaj dosti naredil nove panje, čebelnjak, kupil potrebno orodje in tako dalje.

Primerja naj zdaj to strujo, ki je kmetijstvu ind »muha ne da kruha« imenovana, drugim kmetijskim panogam, in razvidel bode, da (če je v čebelarstvu znanostih dobro podkovani), je to še najbolj vreden in dobičkanosna panoga kmetijstva, ki bi se ne smela na nobenem naprednem kmetijstvu pogrešati. Zum, zum . . .

Gospodarske.

Nočni mraz v jeseni. Prav mnogokrat napravi nočni mraz v jeseni kmetovalcem prav ogromno škodo.

Turška armada.

Turčija je za združene balkanske narode vsekakor nevarni nasprotnik. Kajti v izredni hitrosti se je turška armada v zadnjih letih razvila in izpopolnila. Danes je to moderna, v vsakem oziru izborna armada. Turki so sploh sami od sebi izborni vojak. Slava njih preteklosti, v kateri so l. 1682 celo Dunaj oblegali, živi še vedno v tem ljudstvu. Turk ni nikdar strahopeten. Zdrav je, navajen vseh težav in trpljenja, ne pozna pijače in se zadošči z najmanjšimi sredstvi. Tako se sme Turka za enega najboljših soldatov sveta smatrati. Poleg tega je turška armada zdaj izvrstno organizirana in vzgojena. Vojno akademijo in visoke vojaške šole imajo. Turška

armada je prevzela uspehe dolgoletnih izkušenj drugih evropskih armad in je zato tako izborna. Oborožena je popolnoma moderno. Barva uniforme je siva, tornisteri večinoma odpravljeni in tudi oficirji so odložili sablje ter nosijo puške. Istotako imajo tudi izvrstne oddelke z mašinskimi puškami, vojne automobile, gorsko artiljerijo in celo letalne stroje ali aeroplanne. Vzgojena je armada po nemškem vzorcu. Obsega pa 14 kôrov s skupno 41 divizij. Vsaka divizija obsega 3 regimente, vsak regiment 3 bataljone in vsak bataljon 500 moč. Turčija postavi lahko okroglo 1½ milijona vojakov v vojsko.